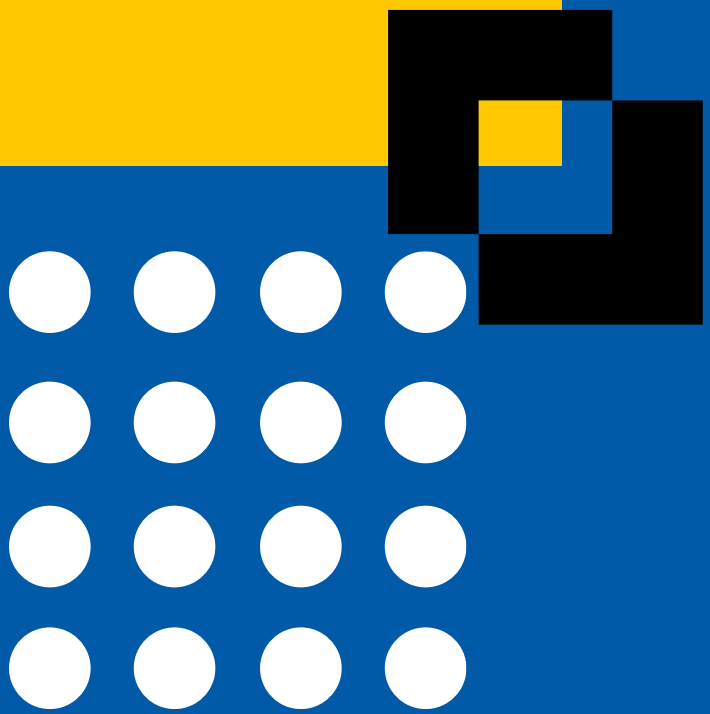

Het leerproces centraal

Workshop landelijke netwerkdag platform zorg&welzijn 2024
Jolanda Tamminga-Hooghuis

Jolanda Tamminga-Hooghuis

- 1997-2017 docent zorg&welzijn (Gomarus college Groningen, de Groene school Winsum, Ubbo Emmius scholengemeenschap Winschoten)
- 2017-heden lerarenopleider aan de lerarenopleiding gezondheidszorg en welzijn
o.a. vakdidacticus, docent facilitair, instituutsopleider

Programma

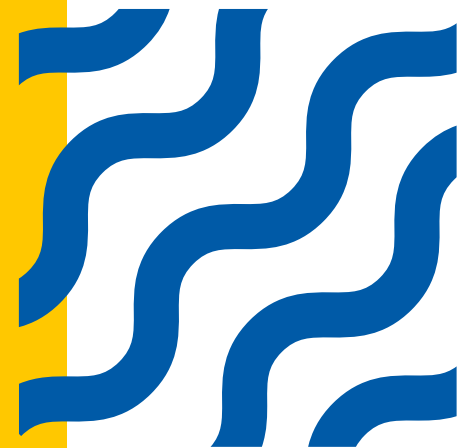
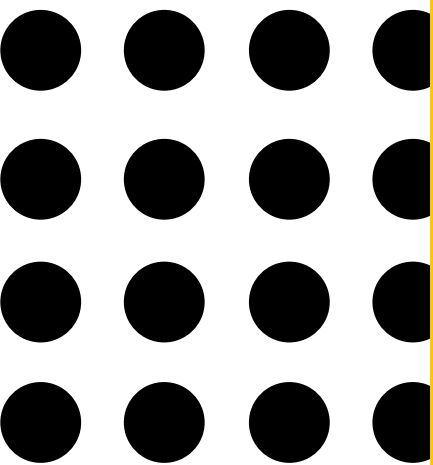
Zorg & Welzijn

Model Formatief handelen

Model Backward Design

Het leerproces centraal

Herkennen jullie dit?

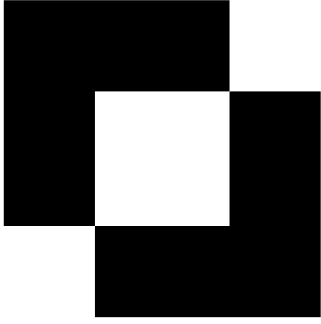
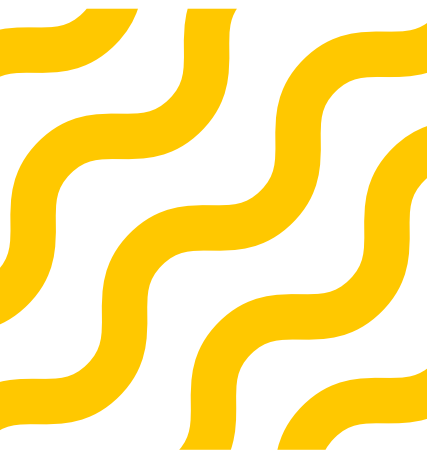
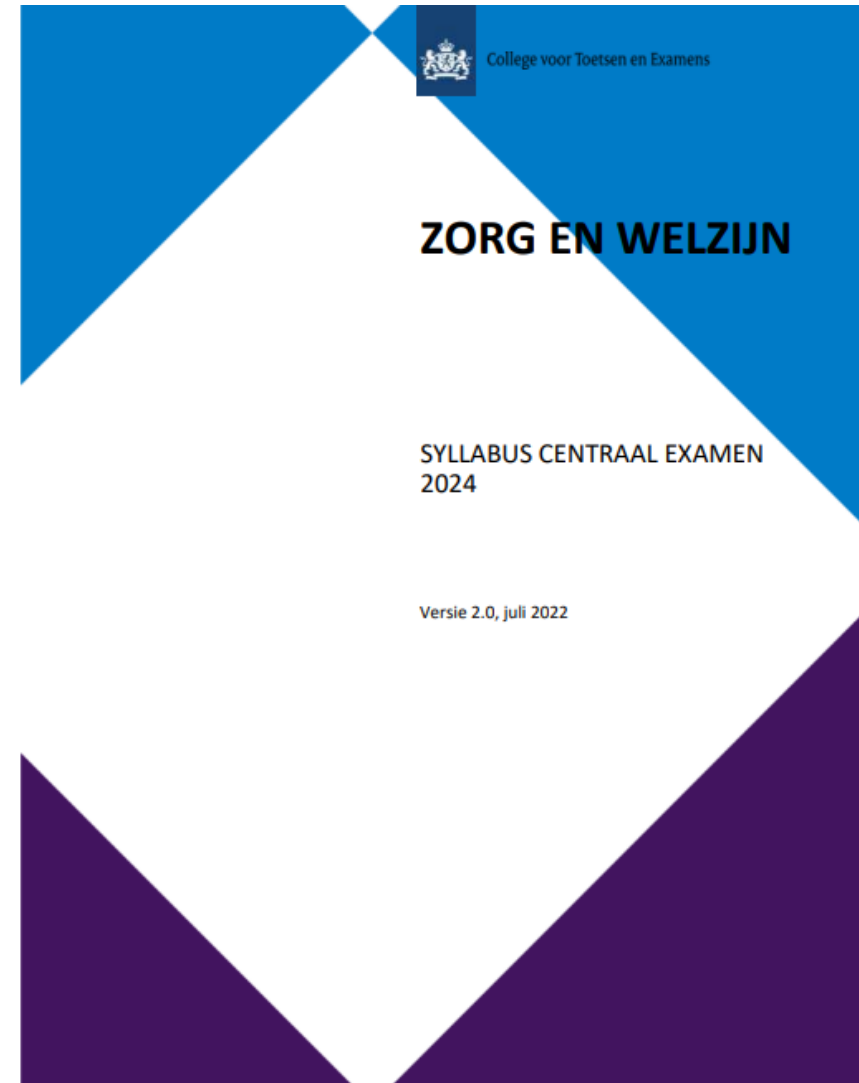

- Leerlingen die niet gemotiveerd zijn
- Leerlingen die aan de hand van een afvinklijst/studiewijzer de opdrachten maken en dan "klaar" zijn
- Opdrachten in de methode die afgeraffeld worden
- Nakijken kost heel veel tijd (en wat levert het op?)
- Veel toetsmomenten, veel cijfers

Leerinhoud

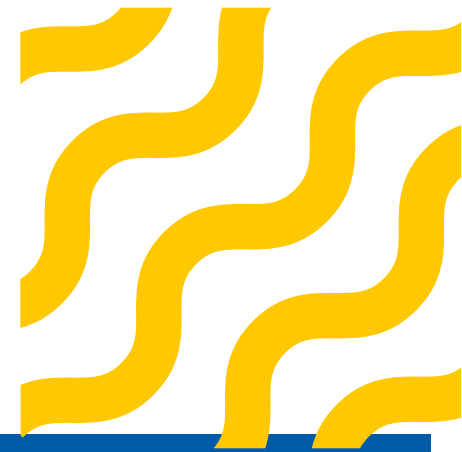
Kern

- Professionele kennis en vaardigheden
 - Algemene kennis en vaardigheden
 - LOB
-
- Inhoud van de profielmodules en keuzevakken

Vakdidactiek

Hoe leren de leerlingen....

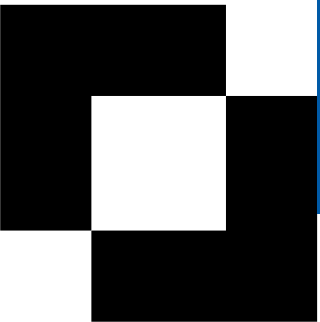

het eigen gedragspatroon in relatie tot de klanten in verschillende contexten herkennen, benoemen en erop reflecteren (B3)

in contacten met klanten opmerkzaam zijn op aspecten van gezondheid en welzijn (waarnemen, observeren, signaleren) en het handelen daarop afstemmen (B8)

Informatie te geven over een gezonde leefstijl (P/ZW/1.1)

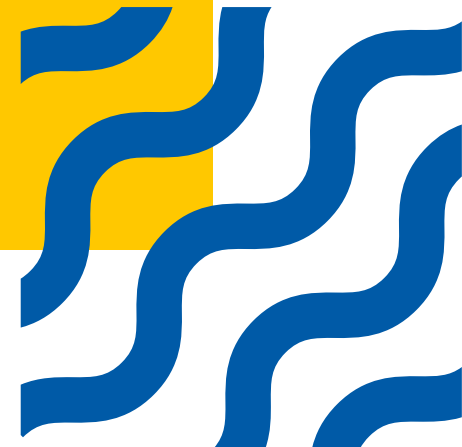
basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd (P/ZW/1.2.5)

Kenmerkend voor zorg&welzijn

- Vaardigheidsonderwijs
- Beroepsgerichte didactiek
- Je bent zelf je instrument. Reflectie essentieel.
- Met en voor mensen werken
- Gericht op lichamelijk, sociaal en psychisch welbevinden
- Thema's kun je relateren aan zorgleefplan

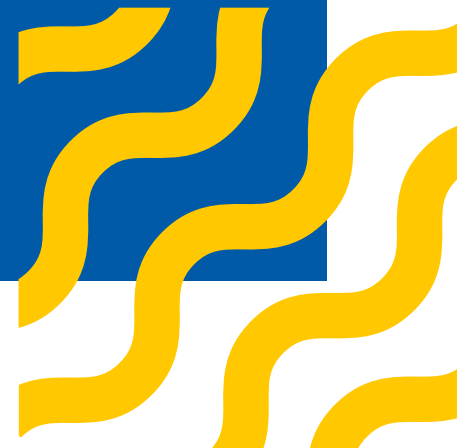
Werkende principes

- Competentie-Autonomie-Relatie (Ryan&Deci, 200) -> motivatie
- Formatief handelen
 - zelfregulatie
 - motivatie
 - zelfstandigheid
 - betere prestaties (Kneyber et al. 2023)
- Betekenisvol leren, authentieke taken, ervaringen opdoen (Hoeve et al. 2021)

Wat is formatief handelen?

Didactiek

Toetsing

Misvattingen over formatief handelen

Formatief handelen is toetsen zonder cijfers

Formatief handelen = een diagnostische toets

Bij formatief handelen geef je veel feedback op individuele basis

Formatief handelen = het inzetten van Kahoot, het gebruik van een wisbordje etc.

Kenmerken formatief handelen

Formatief handelen (niet toetsen)

Leerling en docenten *actief*

Accent op didactiek (didactisch proces)

Processen van formatief handelen, van begin tot eind doorlopen

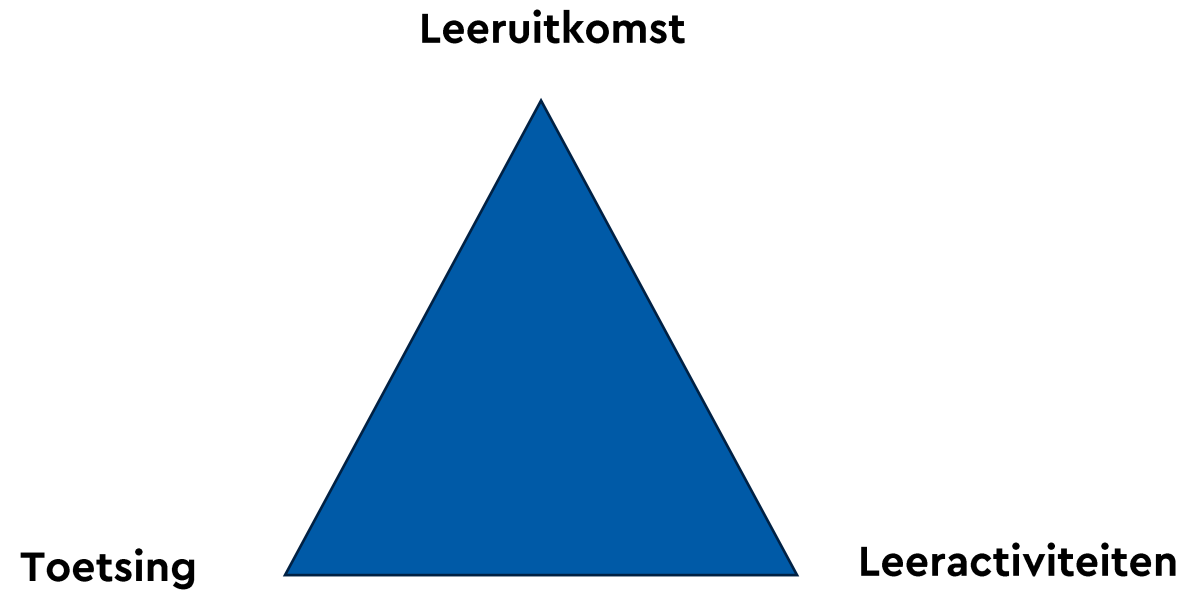
Het oog op lange termijn doelen

(Kneijber et al. 2023)

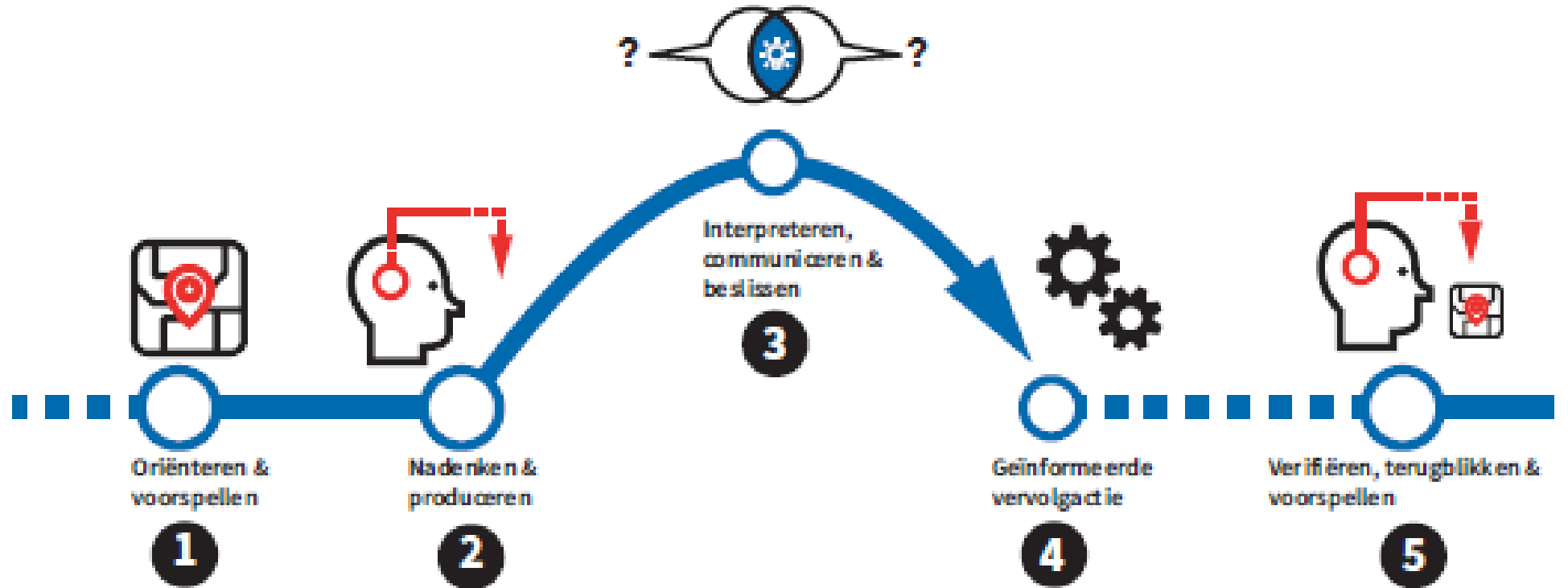
4 vragen die de docent zich stelt:

- Wat wil ik bereiken?
- Waarom is dit belangrijk?
- Hoe weet ik of de leerlingen dit doel behaald hebben?
- Welke problemen kan ik verwachten?
- Feedbackproces en doelen hangen samen

Constructive alignment (Biggs, 2011)

De vijf basisstappen van formatief handelen (Kneijber et al. 2023)

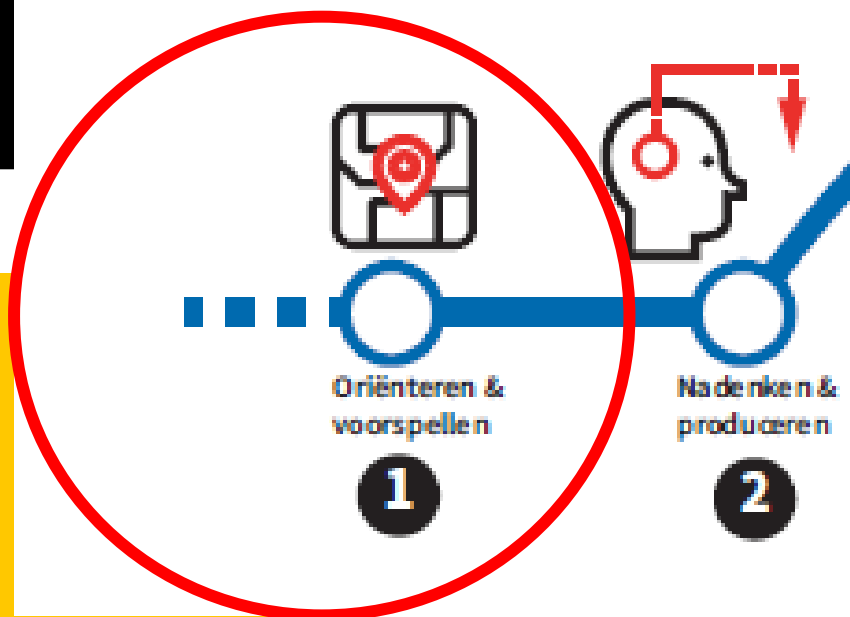
Stap 1: Oriënteren en voorspellen

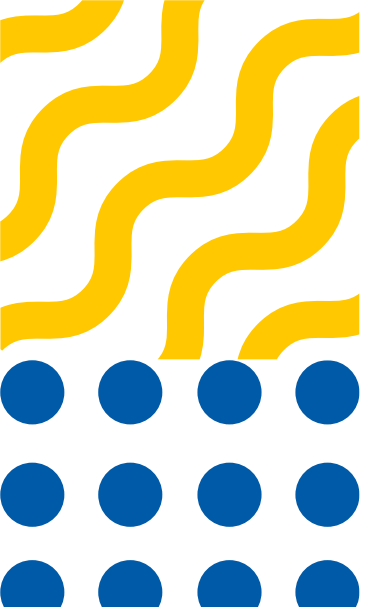
De leerling kan beweeg-, til en verplaatsingstechnieken gebruiken (P/ZW/4.2.4)

Focus: de leerling kan een oudere van bed naar rolstoel verplaatsen.

Fase 1 van de les:

- Wat wil ik bereiken?
- Waarom is dit belangrijk?
- Welke kennis en vaardigheden hebben de leerlingen nodig om dit doel te bereiken?
- Welke misvattingen zouden de leerlingen kunnen hebben?
- Waar zouden de leerlingen tegen aan kunnen lopen?

Stap 2: Nadenken en produceren

De leerling kan beweeg-, til en veplaatsingstechnieken gebruiken (P/ZW/4.2.4)

Focus: de leerling kan een oudere van bed naar rolstoel verplaatsen.

Welke vragen ga ik stellen?

Waar wil ik dat leerlingen over na gaan denken?

Wat is de opdracht die ik ga geven?

Hoe ziet de opdracht eruit?

Interpretatie
communicatie
beslissen

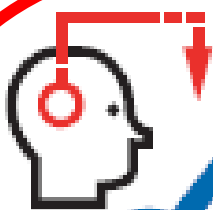
3

Produceren: dit levert informatie op.

Oriënteren &
voorspellen

1

Nadenken &
produceren

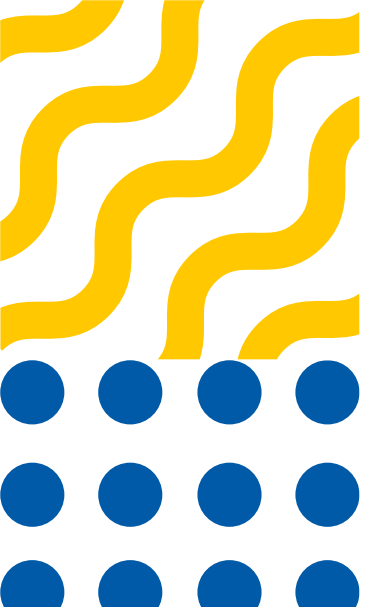
2

Geïnformeerde
vervolgactie

4

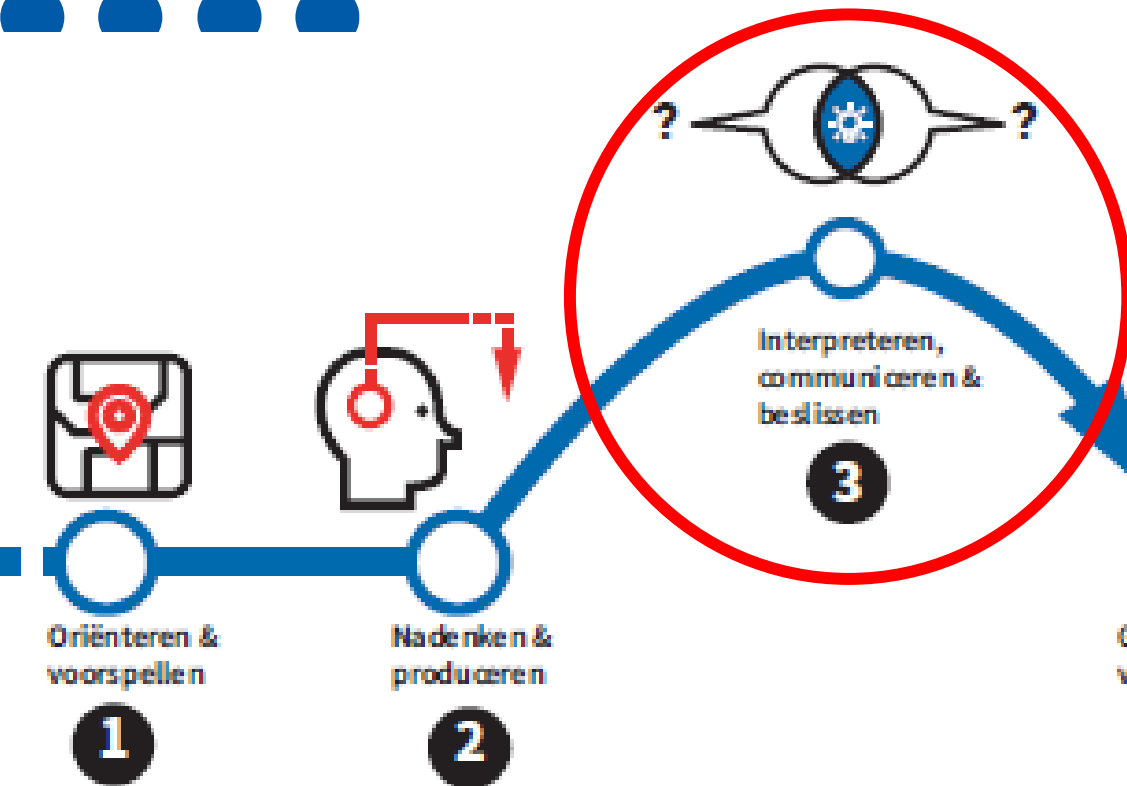
Verifiëren, terugblikken &
voorspellen

5

Stap 3: Interpretieren, communiceren en beslissen

Reflectie

Wie gaat de gegevens interpreteren? Docent of ook leerlingen? Peers?

- Wat gaat er goed?
- Wat kan er beter?

Vervolgvragen: hoe heb je het aangepakt? Waar heb je op gelet?

Vervolgstap: wat is het meest voor de hand liggend om nu te doen?

Stap 4: Een geïnformeerde vervolgactie

Mogelijke acties:

- Extra instructie
- Nog een keer voordoen
- Oefenen met werkkaart
- Oefenen zonder werkkaart
- Rollenspel complexer maken etc.

Oriënteren & voorspellen

1

Nadenken & produceren

2

reteren,
uniëren &
en

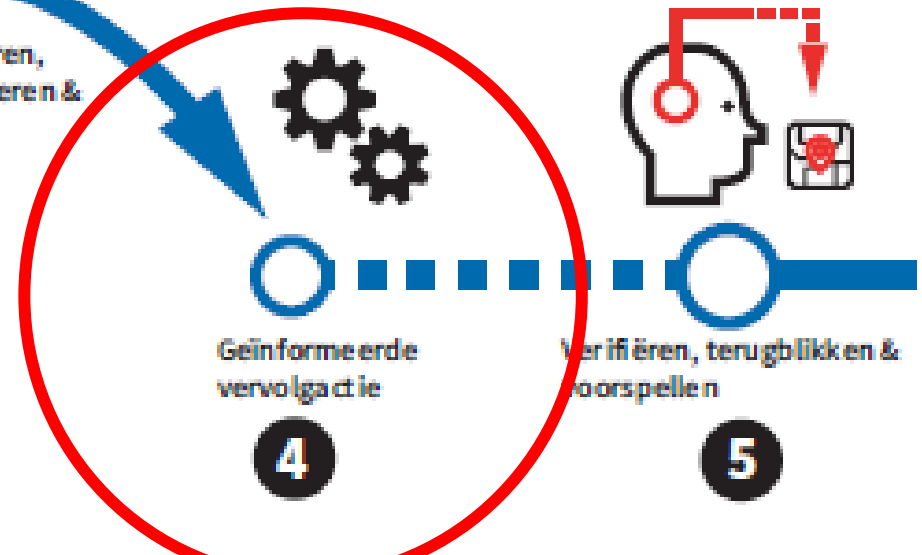
3

Geïnformeerde vervolgactie

4

Verifiëren, terugblikken & voorspellen

5

Stap 5: Terugblikken, verifiëren en voorspellen

Hoe staat het er nu voor?
Gaat het beter?
Is er vooruitgang en hoe ziet dat er dan uit?

Succeservaring

Aanmoediging voor leerlingen
Zelfsturing van leerlingen wordt versterkt
Positief LEERklimaat

Herken je "autonomie, competentie en relatie"?

Oriënteren &
voorspellen

1

Nadenken &
produceren

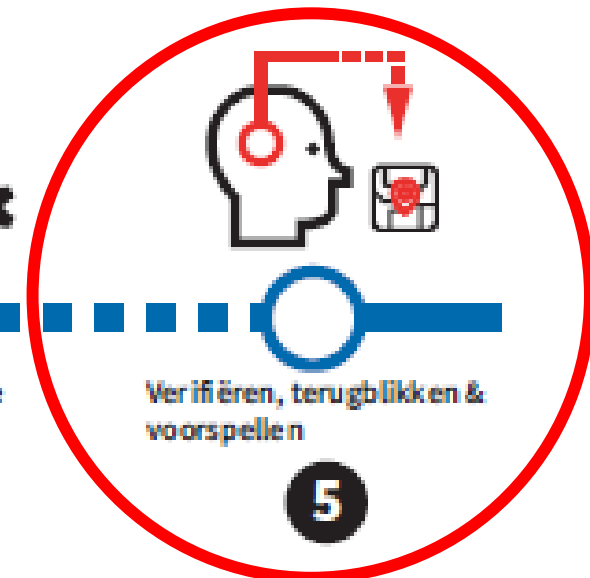
2

Geïnformeerde
vervolgactie

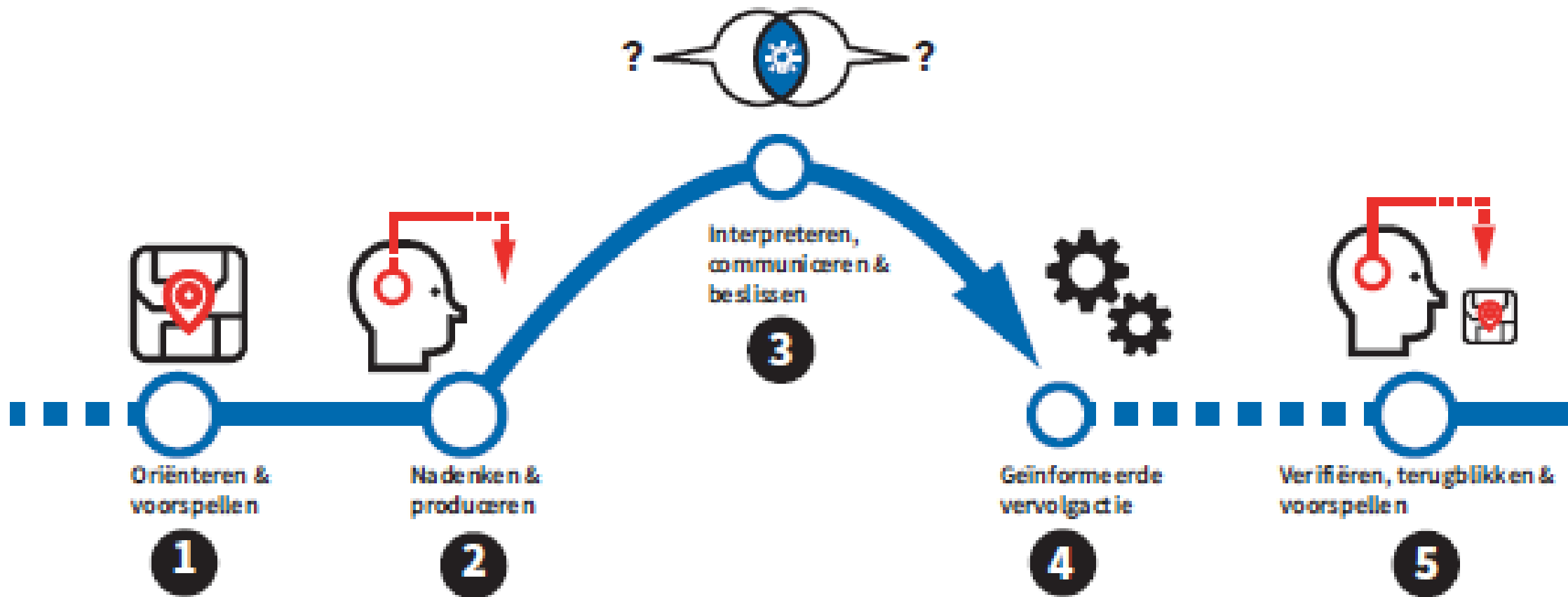
4

Verifiëren, terugblikken &
voorspellen

5

Herhaal de cyclus

Mevrouw, wanneer doe ik het goed?

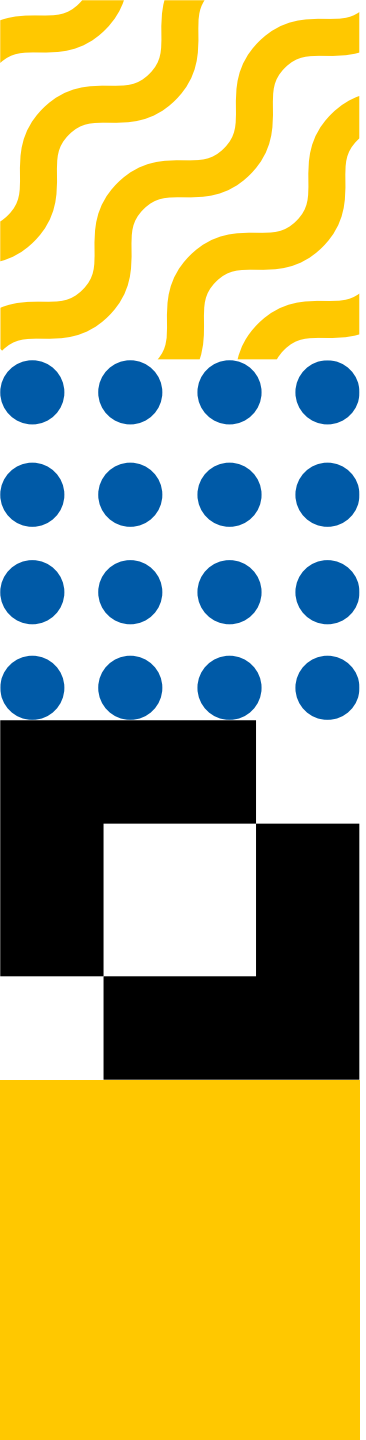
Wat doen jullie om deze vraag van leerlingen te beantwoorden?

- Leerdoelen
- Criteria vaststellen
- Rubrics

Kwaliteitsbesef belangrijk!

Werken met voorbeelden helpt om kwaliteitsbesef bij te brengen.

- Vergelijken
- Bespreken

De rol van feedback

De ontwikkeling van de leerling staat centraal.

Bij zorg&welzijn:

- je bent zelf je instrument.
- Veel taken/opdrachten in verbinding met anderen.

Wanneer heeft de leerling zich goed ontwikkeld?
Waartoe leid je op?

Wat is dan goede feedback?

Two types of feedback

- Transmissiefeedback:
Leidt tot goed product.
- Transformatieve feedback
Leidt tot lange termijnverandering.

Two conditions for good feedback:

1. *Leerling moet aangezet worden om na te denken.*
2. *Leerling kan op basis van feedback in actie komen (Kenijber, 2023).*

Manieren om feedback te geven:

- Groepsfeedback, zeker bij veel gemaakte fouten.
- Feedback aan de hand van kleurcodes, bijvoorbeeld:

Geel: taal/spelling

Blauw: niet compleet

Groen: niet juist

- Ingesproken feedback, mondelinge feedback
- 8 van de 9 goed:

bijvoorbeeld bij omrekenen recept

- Leerling zichzelf feedback laten geven
- Vinkjes plaatsen (dit is goed) en leerling laten opschrijven waarom daar een vinkje staat.
- Geef de leerling alleen een hint.
- Werk met afkortingen: LDV (lees de vraag), WGHM (wat gaat hier mis?)
- Tussentijds halffabricaten bespreken, vergelijken

Geef feedback op dit product

Opdracht:

Je werkt in kinderdagverblijf "Bambino". Het kinderdagverblijf heeft als beleid dat er bij verjaardagen getrakteerd mag worden, maar wel op gezonde traktaties. Jij maakt een inspiratieposter voor ouders.

Criteria:

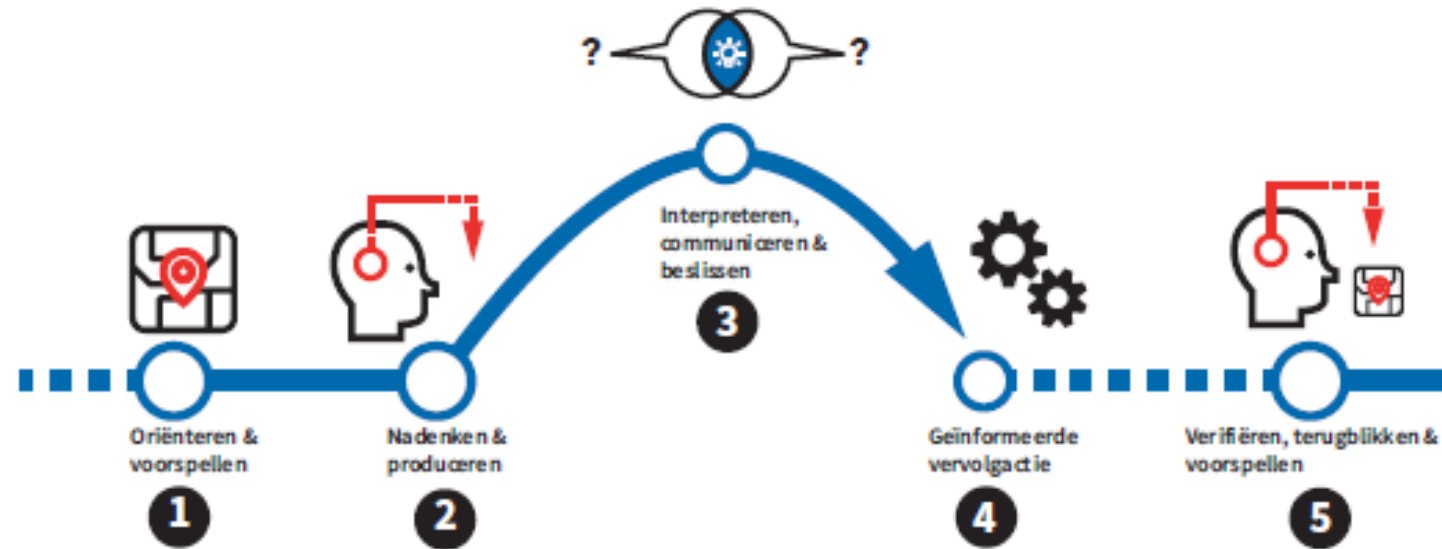
- De poster is op A-3 formaat
- De poster ziet er overzichtelijk uit
- De poster bevat minimaal 5 gevarieerde voorbeelden van traktaties
- De traktaties bevatten geen toegevoegde suikers.

Tarktatieposter

Ontwerp

- Welk(e) leerdoel(en) zou(den) hierbij passen?
- Wat is nodig om het leerdoel te behalen?
- Ontwerp nu aan de hand van de cyclus hoe jij dit aan zou pakken.

Bronnen

Biggs, J.B., & Tang, C. (2011) *Teaching for Quality Learning at University*. Open University Press, 4th Edition

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268

Hoeve, A. et al., 2021. *Handboek beroepsgerichte didactiek*. Pica.

Kneijber, R. et al., 2023. *Formatief handelen, van instrument naar ontwerp*. Phronese.